

Kocaeli Mebusu Mehmet Yılmaz'ın, Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporiyle Millî Savunma Komisyonu düşüncesi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/137)

17 . I . 1951

Yüksek Başkanlığa

Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifimi ilişik olarak sunuyorum.

Gereken işlemin yapılmasına müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Kocaeli Milletvekili
Mehmet Yılmaz

GEREKÇE RAPORU

1. Dünyanın bu andaki siyasi durumu muvacehesinde, en son teknik vasıtalarla mücehhez olunan orduların, muharebede muvaffak olmalarına imkân kalmamıştır. Bu bakımlardan orduların teknik vasıtalarla teçhiz edilmesi bir emrivakidir. Ancak : Tank, top, tayyare, radar ve mümasili harb vasıtalarını sulhte muhafaza etmek, harbde de iyi kullanabilmek teknik bilgi ile mücehhez subaylara ihtiyaç göstermektedir. İşte bu maksatla 5 sınıflı sanat enstitülerinin bu mesuliyeti müdrik olarak yetiştirilmeleri, harbde melhuz olan kırılma, ve bozulma gibi ârizaları önliyerek orduyu tehlikeli vaziyetlerden kurtarmak bakımından da çok ehemmiyetli bir mevzudur. Bu teknisiyenler harb halinde bütün motorize vasıtalarını tamir edecek bilgiye sahip oldukları gibi icabı halinde inşaatında da çok faydeli olabilirler.

2. Eski iktidar, bilhassa Hasana Âli Yücel zamanında, yapılan bütün müracaatlar indî ve kasdî esbabı mucibelerle kabul edilmemiştir. Buna verilen cevap sadece, sanat enstitülerinin lise derecesinde bilgi sağlamadığı şeklindedir. Birçokları köy enstitülerinde öğretmenlik ettikleri halde, talebeleri olan köy enstitüsü mezunları yedek subay olmuş fakat kendileri yedek subay olamamıştır. Halbuki dünyanın teknikte çok ileri gittiği bu asırda bilgi seviyesini mütalâa ederken bilhassa, müspet ve teknolojik bilgilerin insanların yaşama hayatında bilgi seviyesi zaviyesinden çok önemi olduğunu kabul etmek zorundayız.

3. Ayrıca bu teknisiyenler çalıştıkları yerlerde Barem Kanununun tatbikinde lise derecesinde ücret veya maaş almaktadırlar. Bütün bu mağduriyetlerine mukabil maaş bakımından muadili okullar gibi muamele gördükleri halde, ruhi bakımdan kasten tatmin edilmek istenmemişlerdir.

4. İşte sanat enstitüsü mezunlarının cemiyet hayatında içtimai adalet ölçüleri ile telif edilmeyecek kadar zor durumlara düşmeleri, hattâ bir çoklarına iş temini mümkün olamayınca sebat edemeyip meslekten ayrılmaları hep bu sebeplerdendir. Eski iktidarın içinde bulunana sol temayüllü şahsiyetlerin gizli emellerinin tahakkuku ancak gayrimemnun insanların memlekette fazlaşmasıyla imkân dâhiline girebilirdi.

Dikkat : Muhterem Milletvekili arkadaşlarımızın muammamın esas psikolojik ve enteresan tarafı budur, bu metodu çok güzel tatbik ettiler fakat netice alamadılar;

Köy entitüsü mezunlarına her türlü avantajları lütfedip kendi amellerine hizmet ettirmek istemelerine mukabil;

Sanat enstitülerini plânsız olarak fazlalaştırıp hayata bırakmak ve bu teknisiyen sanatkâr zümresinde menfi bir ruh yaratmaya çalışmak;

Menfi ruhlu ve komünizme temayül etmelerini istedikleri bu gençlerin sanayi sahasında münevver, şef, ustabaşı, usta, işçi olarak buldukları muhitlerde işçiye kötü telkin yapmalarını kendiliğinden temin etmek bütün hedefleri idi.

Milletini çok seven bu sanatkâr zümresinden yolunu şaşırılmak istedikleri maalesef istedikleri miktarı bulamamıştır.

İşte demokrasi idealinin hakiki Milletvekilleri bu metod istenilen neticeyi vermemesine rağmen memleketimizde Ruhları senelerdir bir türlü tatmin edilmemiş çok feragat sahibi mütevazî bir sanatkâr zümresi mağdur edilmiştir. Atılmak istenen kötü tohumları imha etmek istiyorsak onlara orduda mesuliyetli vazifeler verelim. Hem bu suretle işten anlıyan insanları iş başına getirir onlardan randıman alırız ve hem de içtimai adalet prensiplerimizi tam ve kâmil mânasiyle tatbik etmiş oluruz.

Bilhassa bütçe müzakerelerinde bu hususu nazara almanızı rica ederim. Takdir Yüksek Heyetinizindir. Derin saygılarımla.

Kocaeli Milletvekili

Mehmet Yılmaz

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. 2/137

Karar No. 18

16 . V . 1951

Yüksek Başkanlığa

Kocaeli Milletvekili Mehmet Yılmaz'ın Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi komisyonumuza havale edilmekle Maliye, Millî Savunma ve Millî Eğitim Bakanlıkları mümessilleri huzuriyle incelendi:

Teklif sahibi Mehmet Yılmaz gerekçesini izah ile dünyanın hali hazırdaki durumu muvacehesinde modern teknik vasıtalarla mücehhez olmanın faydalarını ve her nevi harb vasıtalarının hazarda bakım ve muhafazasını temin etmek ne kadar mühimse seferde de bunları kullananların teknik bilgi sahibi bulunmalarının o derece lüzumlu olduğunu belirtmiş ve eski iktidarın bu yolda yapılan müracaatlara iltifat etmeleri sebebinin politik mülâhazalara istinat ettiği ve köy entitüsü mezunlarına verilen yedek subay hak-

kının sanat ve yapı entitüsü mezunlarına da verilmesinin hak ve adalete uygun olacağını ileri sürerek teklifin kabulünü istemiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı mümessili, malî bakımdan liselere muadeleti tanınan ve beş sınıflı ilkokula dayalı köy entitüleri hakkında kabul edilen bu hakkın sanat ve yapı entitüsü mezunlarına taarruhasında Millî Eğitim Bakanlığınca bir mahzur bulunmadığını beyan eylemiştir.

Millî Savunma Bakanlığı mümessili ise ortaokul üzerine iki sene öğrenim veren okul mezunlarının yedek subay yetiştirilmesinin kabulü halinde unumi kültür bakımından kalitenin düşürüleceğinden, yedek subay sayısının artacağından ve bir seferberlik halinde yedek subayların silâh altına alınmaması gibi bir durum hânil olacağından bahsile teklifin aleyhinde bulunmuştur.

Komisyonla yapılan uzun müzakerelerden sonra :

1. Sanat ve yapı enstitüsü mezunlarının mali bakımdan liseye muadeletinin kabul edilmiş olması,

2. Beş sınıflı ilkokula dayalı bulunan köy enstitüsü mezunlarının yedek subaylık haklarının tanınması ile aynı mahiyette bulunan ve hattâ yedek subaylık hakkını haiz köy enstitülerinde öğretmenlik yapan sanat ve yapı enstitüsü mezunlarının da bu haktan faydalanmalarının tabii bulunduğunu,

Umumi bir seferberlik halinde ihtiyaç fazlası yedek subayların silâh altına alınmaması gibi bir vaziyet hâsıl olacağı mütalâası hak sahiplerini ilzam edemeyeceği gibi her gün biraz daha sayısı artan lise ve muadili okullarla yüksek okulların böyle bir mütalâaya iltifat edildiği takdirde yeniden açılmasına mâni olmak veya halem faaliyette bulunan okullara talebe kabulünde bu noktâi nazarla eksiltmeler yapmak gibi sakim bir yola gidilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

Bu sebeplerle bir taraftan gerek sanat, gerekse eğitim sahasında gösterdikleri faaliyet, diğer taraftan sanat ve yapı enstitülerine rağbeti teşvik ve daha iyi kalitede teknisiyen ve sanatkârın yetişmesini mümkün kılacak olan bu ka-

nun teklifinin birinci maddesinin ikinci fıkrasındaki «kuvvetlerinde ve harb sanayiinde sanat enstitüsü mezunları» ibaresi yerine (kuvvetleri ve teknik şubelerinde Sanat ve Yapı Enstitüsü mezunları) şeklinde tâdili ile diğer maddelerin aynen kabulüne çoğunlukla karar verildi.

İlavası gereğince Millî Savunma Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Eğitim Ko. Başkanı	Bu rapor Sözcüsü
Edirne	Çankırı
C. Köprülü	K. Arar
Kâtip	Ankara
Balıkesir	Ö. Bilen
Y. Pelvan	İzmir
İmzada bulunamadı	H. Edip Adıvar
Erzurum	İmzada bulunamadı
F. Çobanoğlu	Burdur
Kars	Rize
T. Taşkıran	A. Morgül
Seyhan	Burdur
Müstenkif	M. Özbey
A. Nihat Asya	Trabzon
Denizli	M. Reşit Tarakçıoğlu
F. Başaran	Gümüşane
	V. Mahir Kocatürk

Millî Savunma Komisyonu düşüncesi

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 2/137

Karar No. 5

11 . XII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Kocaeli Milletvekili Mehmet Yılmaz'ın Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanununun 3923 aylı Kanunla değiştirilen 3. neü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi, ve Millî Eğitim Komisyonunun bu teklif hakkındaki raporu, Maliye Komisyonunun talebi veçhile, Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri ve teklif sahibi hazır oldukları halde komisyonumuzca tetkik edildi.

3923 sayılı Kanununun 3. neü maddesine eklenmesi teklif olunan fıkra ile vaz'edilmek isteni-

len hüküm, sanat enstitüsü mezunlarının ordu-da ihtisaslarına göre yedek subay olarak vazife görmeleri hususundan ibaret bulunmakta ve teklif sahibi de bunun Millî Müdafaa ve millî iktisadiyatımıza birçok faydalar temin edeceğinden ve köy enstitüsü mezunlarına verilen yedek subaylık hakkının sanat enstitüsü mezunlarına da verilmesi hak ve adalete uygun olduğundan bahsile kanun teklifinin kabulünü istemektedir.

Teklif hakkında uzun uzadıya yapılan mü-

zakerelerden ve bu hususa mütâalîk mevzuatımız üzerindeki incelemelerden ve ordumuzun gerek keyfiyet ve gerek kemiyet bakımından da yedek subaya olan ihtiyacı gözden geçirildikten ve Bakanlık temsilcileri de dinlendikten sonra komisyonumuzun bu kanun teklifi üzerindeki kanaat ve mütâlâası ve bunların dayandığı mucip sebepler aşağıda arz olunmuştur :

1. Yedek subay olmak için aranılan vasıflardan birincisi bunların kültür bakımından yüksek tahsil derecesine yakın umumi malûmat ile mücehhez bulunmaları keyfiyetidir. Bu maksadı temin için, 1076 sayılı Yedek Subay Kanununun üçüncü maddesini değiştiren 2923 sayılı Kanun, her sene asker edilenlerden tam devreli lise ve muallimleri ile yüksek derecedeki meslek mekteplerinden ve Üniversitelerden mezun olanların yedek subay yetiştirileceklerini âmir bulunmuş ve bu maddedeki tam devreli lise ve muadilleri ibaresindeki (muadilleri) kelimesinin tefsirine mütâalîk olan 178 numaralı tefsir Kararında da orta mektep mezunlarını kabul eden veya orta mektep tahsilini kendi mekteplerinde bitirdikten sonra en az üç sene meslekî malûmat ile beraber malûmatı umumiye de veren birinci derecede meslek ihtisas mekteplerinin tam devreli lise muadili mektepler olacağı tâyin ve tesbit edilmiştir.

Sanat enstitüsü ortaokul üzerine iki sene öğretim veren meslek mekteplerinden olmasına göre, bu enstitüden çıkanların umumi kültür bakımından kanunun aradığı şartı haiz olmadıkları ve bu kere teklif edilen kanunun Büyük Meclisin tefsir kararındaki içtihadına da aykırı olduğu açıkça tebarüz etmektedir.

2. Köy enstitülerine gelince : Bunlardan mezun öğretmenlerin 1076 sayılı Kanun gereğince asteğmenlik veya askerî memurluk tevcihine kadar almakta oldukları ücretin üçte ikisinin aylık tazminatı olarak verileceğine dair 3803 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine konmuş olan ve ancak ücret ve tazminata mütedair malî bir hükmü tazammun eden fıkra 1076 sayılı Kanunun ve 178 numaralı tefsir Kararının sarıh hükümlerine aykırı olarak bunların askerî durumlarına da zühulen teşmil edilmiş ve bu 9 ncu maddeden bunların yedek subay olmak hakkını da ihraz etmiş oldukları mânası çıkarılarak bir müddet bu yolda tatbikat yapılmış ise de, bilâhara bu zühul anlaşılacak hemen tashih

edilmiş ve bu enstitüler mezunları hakkında 1076 ve 3923 sayılı Kanun hükümleri ile 178 numaralı tefsir Kararı hükümleri dairesinde muamele yapılmakta olduğu anlaşılmıştır. Bu kısa devre içinde Yedek Subay Okuluna gönderilen bu köy enstitüleri mezunlarının umumi malûmat bakımından yedek subay olmak ehliyetini haiz ve hattâ Yedek Subay Okulu derslerini takip edecek derecede umumi malûmat ile mücehhez olmadıkları müşahede edilmiştir. Bu sebeplerden dolayıdır ki, köy enstitüleri mezunları ile sanat enstitüsü mezunları arasında hak ve adalet mefhumları bakımından bugün bir aykırılık da bahis mevzuu değildir.

3. Sanat enstitüsü mezunlarına yedek subay olmak hakkı verildiği takdirde orta mektep tahsilini bitirdikten sonra üç sene meslekî malûmat ile beraber umumi malûmat vermeyen yapı, hayvan sağlık ve nalbant okulu gibi enstitüler mezunlarına da aynı hakkı tanımak zarureti hâsıl olacak ve bu suretle zaten normal haddini fazlası ile aşmış olan yedek subay miktarı zayıf kalitedeki yedeklerle büyük bir kesafete vararak Ordu ve Millî Müdafaa aleyhine zararlı tesirler doğuracaktır.

4. Yukardaki fıkrada da işaret olunduğu veçhile ordumuzun normal yedek subay ihtiyacı tamamen karşılanmış ve hattâ bir misline yakın bir fazlalık göstermiş olduğu Hükümet temsilcilerinin komisyonumuzda miktar ve rakam üzerinden verdikleri izahlardan anlaşılmış ve bu vaziyete rağmen yedek subaylık kaynaklarının genişletilmesi halinde hakiki ihtiyaç miktarından bir misli ve hattâ daha fazla bir kuvvetin silâh altına alınması gibi silâhlı kuvvetlerimiz aleyhine çok zararlı neticeler doğacağına komisyonumuzca kanaat getirilmiştir.

5. Büyük Meclisin geçen seneki toplantısında kabul buyurulmuş olan 5802 sayılı Astsubay Kanunu ile ordumuzun muhtaç bulunduğu teknik elemanları yetiştirmek ve bunlara ordu safaları içinde lâyük buldukları mevki ve rütbe-leri temin etmek gibi maksatlarla mühim bir teşkilât ve yeni bir sınıf ihdas edilmiştir. Bu kanunun üçüncü maddesindeki astsubaylık mem- balarının en mühimmini sanat enstitüsü teşkil etmektedir. Bu enstitü mezunları sanat okullarına gönderilmeden doğrudan doğruya özel kurslara sevk edilmekte ve bu kanunun gösterdiği şartlar dairesinde başarı gösterenler çavuşluktan

ve yirmi lira asli maaştan başhıyarak kıdemli başçavuşluğa ve 60 lira asli maaşa kadar çıkarılmaktadırlar.

Bu kanunun tatbikatı neticesinde sanat enstitüsü mezunları üç gruba ayrılmıştır, bunlardan birincisi Millî Savunma Bakanlığı hesabına bu enstitüde tahsil etmiş olanlardır. İkinci grup ise kendi veya diğer bakanlıklar hesaplarına enstitüyü bitirdikten sonra Astsubay Kanununa göre orduya müracaat edenlerdir. Bu iki grup mensupları 5802 sayılı Kanun gereğince, astsubay olarak orduya intisap etmiş ve ordu safları içinde yerlerini almışlardır. Üçüncü grup mensupları ise, kendi hesaplarına sanat enstitüsünü ikmal ettikten sonra orduya müracaat etmiyerek kendi teşebbüsleriyle serbest çalışanlardır ki, bunlar 1111 sayılı Askerlik Kanununun umumi hükümlerine tâbi olarak orduya alınmakta ve âzami çavuş rütbesine kadar yükselebilmektedirler. Bu erler de askerî temel eğitiminden sonra fabrikalarda harb sanayii kısmında askerî mükellefiyetlerini yapmakta ve ayda (30) lira bir ücret almaktadırlar.

Sanat Enstitüsü mezunlarının yukarda izah ve teşrih edilen durumları muvacehesinde teklif edilen kanun lâyihasının kabulü halinde 5802 sayılı kanun hükmüne göre dokuz yıl mecburi hizmetle orduya intisap etmiş olan on bini mütecevaz muharip astsubaylara da yedek subay olmak hakkının tanınması zaruri olacak ve şu hale göre 5802 sayılı Kanun hükümleri ile bu kanunun gözettiği maksatlar ve teşkilât tamamıyla bozulacak ve astsubay sınıfına girmiş olanlar da yedek subay olmak hakkını kullanarak muharip astsubay kadrolarında çok vahîm boşluklar hâsıl olacaktır.

Diğer cihetten 5802 sayılı Kanundaki hükün-

lerden istifade etmek istemiyen ve muvazzaf hizmetten sonra serbest kalmak ve hususi teşebbüslere girişmek arzusunda olan enstitü mezunlarının astsubay olan arkadaşları karşısında bir haksızlık ve müsavatsızlık iddia etmeye de hakları olamayacağı aşikârdır. Ancak bunların diğer gruplardaki arkadaşları gibi astsubaylığa mazhar olmaları veyahut 5802 sayılı Kanunun 25 nci maddesinde gösterilen yedek astsubaylık sınıfına alınmaları keyfiyeti kabili münakaşa gibi görülmüş ise de teklifte bu hususlara ait bir talep mevcut olmadığı gibi bu cihetlerin tâyin ve tesbiti de birçok tetkiklere muhtaç bulunmuş olduğundan bu hususta şimdiden mütalâa dermeyanına mahal görülmemiştir.

Yukarda tafsilen beyan olunan mucip sebeplere ve gösterilen mahzurlara istinaden komisyonumuz oy birliği ile kanun teklifinin kabul edilemiyeceği mütalâasında bulunmuştur.

Maliye Komisyonuna tevdi olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyonu

Başkanı		Sözcü
Kocaeli		Kastamonu
S. Önhon		R. Taşkın
Kâtip		
Niğde	Çanakkale	Denizli
II. N. Yurdakul	S. Endik	F. Karabudal
Erzurum	Kastamonu	Kayseri
F. Çobanoğlu	G. Deniz	İ. Berkok
Kütahya		Rize
B. Besin		Kemal Balta
		İmzada bulunamayan
Seyhan		Trabzon
S. Tekeliođlu		N. Altuđ

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 2/137

Karar No. 18

8. I. 1952

Yüksek Başkanlığa

Kocaeli Milletvekili Mehmet Yılmaz'ın, Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanununun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi, teklif sahibi, Millî Eğitim ve Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri huzurunda görüşüldü.

Millî Eğitim Komisyonu raporu ile Millî Savunma Komisyonundan alınan mütalâa incelendikten ve temsilciler dinlendikten sonra:

Gereğini düşünen komisyonumuz;

1. Sanat enstitülerinin ortaokul üzerine iki sene öğretim veren meslek mekteplerinden olduğu ve bu enstitü mezunlarının yedek subaylık için lâzım olan kültür bakımından yüksek tahsil derecesine yakın umumî malûmatla mücehhez olmadıkları;

2. Teklif edilen kanunun Yüksek Meclisin tefsir kararındaki içtihadına aykırı olduğu;

3. 1076 sayılı Kanununun ve 178 sayılı tefsir kararının sarîh hükümlerine aykırı olarak 3803 sayılı Kanunun 9 ncü maddesine konmuş olan ve ancak ücret ve tazminata mütedair malî bir hükmü tazammun eden fıkranın köy enstitüsü mezunlarının askerî durumlarına zühulen teşmil edildiği ve bu 9 ncü maddeden bunların yedek subay olmak hakkını ihraz etmiş oldukları mânası çıkarılarak bir müddet bu yolda tatbikat yapıldığı bilâhara bu zühulün anlaşıl原因ak hemen tashih edildiği ve bunların Yedek Subay Okulu derslerini takip edemeyecekleri anlaşıldığı, köy enstitüleri ile sanat enstitüleri arasında hak ve adalet mefhumları bakımından bir fark olmadığı;

4. Sanat enstitüleri mezunlarına bu hak verildiği takdirde, yapı, hayvan sağlık ve nalbant okulu ve köy enstitüleri mezunlarına da

aynı hakkın verilmesi gerekeceği;

5. Ordumuzun yedek subay ihtiyacının tamamen karşılandığı ve hattâ fazlalık gösterdiği, bunun daha da artmasının silâhlı kuvvetlerimizin aleyhine olacağı;

6. Bu teklif kabul edildiği takdirde Yüksek Meclisin geçen sene kabul ettiği 5802 sayılı Astsubay Kanunu ile orduya intisap etmiş olan sayısı çok fazla bulunan astsubaylara da yedek subaylık hakkınının tanınması gerekeceği;

Cihetlerini düşünen komisyonumuz teklifin reddine ittifakla karar vermiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Bşk.

Bu R. Sözcüsü

Rize

Siird

İ. Akçal

M. D. Süalp

Kâtip

Urfa

N. Açal

Amasya

H. Koray

İmzada bulunamadı

Hatay

C. S. Siren

İmzada bulunamadı

Diyarbakır

M. R. Bucak

Malatya

E. Doğan

İmzada bulunamadı

Konya

U. N. Yiğiter

İmzada bulunamadı

Mardin

M. K. Kallav

İmzada bulunamadı

Samsun

Ş. Uluçay

Seyhan

Z. Akçalı

İmzada bulunamadı

Seyhan

R. Güçlü

İmzada bulunamadı

Zonguldak

F. Açıksöz

Zonguldak

R. Sivişoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esâs No. 2/137
Karar No. 110

8. VII. 1953

Yüksek Reisliğe

Kocaeli Mebusu Mehmet Yılmaz'ın, yedek Subay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanununun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifi Millî Eğitim, Millî Savunma ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuza havale olunmakla Millî Savunma ve Millî Eğitim Vekilleri huzuriyle tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi; gerekçesinde tafsilen belirtildiği üzere Sanat Enstitüsü mezunlarına yedek subay hakkının tanınması maksadını istihdaf etmektedir.

Kanun teklifini bidayeten tetkik eden Millî Eğitim komisyonu;

1. Sanat ve Yapı Enstitüsü mezunlarının malî bakımdan liseye muadeletinin kabul edilmiş olması,

2. Köy Enstitüsü mezunlarına yedek subaylık hakkı tanınmış olması muvacehesinde bu Enstitülerde öğretmenlik yapan Sanat ve Yapı Enstitüsü mezunlarının da bu haktan faydalanmalarının tabîi bulunması, kanaatine vararak kanun teklifini tadilen kabul etmiştir.

Millî Savunma ve Maliye komisyonları ise, Sanat Enstitülerinin Ortaokul üzerine iki sene öğretim veren meslek mekteplerinden olduğu ve bu mektep mezunlarının maaş bakımından lise muadili addedildiği fakat lise mezunları gibi Üniversite ve Yüksek mekteplere girmek hakkını haiz olmadıkları ve kültür bakımından ise lise ve yüksek tahsil derecesine yakın umumi malûmatla mücehhez bulunmadıkları dolayısıyla kanun teklifinin reddine karar vermişlerdir.

Komisyonumuzda cereyan eden müzakerelerde; bugün modern orduların teknik vasıtalarla teçhiz edilmiş ve teknik bilgi ile mücehhez subaylara da ihtiyaç olduğu bedihi bulunduğundan, köy enstitüsü mezunlarına yedek subay olma hakkı tanınmış olduğu halde tahsil derecesi lise muadili olduğu Millî Eğitim Vekâletince kabul olunan sanat enstitüsü mezunlarına da yedek subaylık hakkının tanınmasının muadelete uy-

gun olduğu açıklanmış ve Millî Savunma ve Millî Eğitim vekillerinin de bu hususta teyit edici mütalâaları da dinlendikten sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu tarafından hazırlanmış olan metin halen muhtelif durumlarda bulunan ve bu kanun ile yedek subaylık hakkını iktisap edecek sanat enstitüleri mezunlarının vaziyetleri hakkında vazıh ve kâfi hükmü ihtiva etmediğinden, mümasil enstitü mezunlarının da aynı haktan istifadelerini temin için ilkökul üzerine asgari beş yıl tahsil süresi olan meslekî ve teknik öğretim müesseseleri mezunlarına da teşmili suretiyle birinci madde komisyonumuzca tanzim ve kabul edilmiştir.

Birinci madde gereğince yedek subaylık hakkını iktisap edecek olanlardan muvazzaflık hizmetini ifa etmiş ve halen etmekte bulunanların bu kanun muvacehesinde tâbi tutulacakları muamele, geçici 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeler ile komisyonumuzca tâyin ve tesbit edilmiştir.

Yürürlük maddeleri de şeklen değiştirilmek suretiyle yeniden hazırlanan kanun lâyihası öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Bu rapor
Bursa	Giresun	sözcüsü
K. Yılmaz	M. Şener	Kırşehir
Antalya	Çanakkale	R. Özdeş
A. Sarıoğlu	K. Akmanlar	Elâzığ
İstanbul	İstanbul	Ö. F. Sanaç
H. Hüsmen	E. Adakan	İstanbul
İzmir	Kastamonu	F. Sayımer
B. Bilgin	H. Türe	Kırklareli
Konya	Malatya	Ş. Bakay
R. Birand	M. S. Eti	Mardin
Ordu	Seyhan	R. Erten
R. Aksoy	S. Barı	Seyhan
Siird		C. Türk
B. Erden		Trabzon
Urfa		S. F. Kalaycıoğlu
N. Açınal		Zonguldak
		H. Balık

KOCAELİ MEBUSU MEHMET YILMAZ'IN TEKLİFİ

Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ordunun bilûmum motorize kuvvetlerinde ve harb sanayiinde, sanat enstitüsü mezunları, ihtisaslarına göre yedek subay olarak vazife görürler. Her hangi bir sebeple askerlikleri tecil edilmiş olanlar hangi sınıftan olursa olsun muvazaflık hizmetlerini, bu kanuna göre yaparlar. Bu kanun eski mezunlara tekrar askere alınmalarında da tatbik edilir.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Yedek Subay ve Askerî Memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 1076 sayılı Kanunun 3923 sayılı Kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ordunun bilûmum motorize kuvvetleri ve teknik şubelerinde, sanat ve yapı enstitüsü mezunları, ihtisaslarına göre yedek subay olarak vazife görürler. Her hangi bir sebeple askerlikleri tecil edilmiş olanlar hangi sınıfta olursa olsun muvazaflık hizmetlerini, bu kanuna göre yaparlar. Bu kanun eski mezunlara tekrar askere alınmalarında da tatbik edilir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununa ek kanun lâyihası

MADDE 1. — İlkokul üzerine en az beş yıl tahsil süresi olan meslekî ve teknik öğretim müesseseleri mezunları 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî memurları Kanununun 3923 sayılı Kanunla muaddele 3 ncü maddesine göre yedek subay yetiştirilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun kabulünden önce birinci maddede sayılan okullardan mezun olan ve askerlik hizmetlerini er olarak yapmış ve terhis edilmiş olanlardan yaşları otuzdan (Otuz dâhil) az olanlar kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki sene içinde müracaatları halinde 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 31 ncü maddesine 2754 sayılı Kanunla eklenen fıkra gereğince yedek subay olarak yetiştirilirler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte er olarak askerlik hizmetini yapmakta bulunan birinci maddede yazılı okul mezunları; yedek subay yetiştirilmelerini talep edebilirler. Bu

şekilde talepte bulunanların kıtalarıyla alâkaları kesilir ve ilk fırsatta yedek subay okul veya talimgâhlarına celbolunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Geçici 1 ve 2 nci maddede sayılanlardan yedek subay olarak yetiştirilmelerini isteyenlerin er olarak yaptıkları hizmet süreleri hazırlık kıtası hizmet sürelerine mahsup edilir.

Yedek Subay Okul ve talimgâhlarını muvaffakiyetle bitirenler asteğmen, bitirmiyenler, çavuş nasbedilirler. Bunlardan; geçici birinci maddeye göre Yedek Subay Okul ve talimgâhlarına celbedilmiş olanlar nasplarını mütaakıp, diğerleri emsalleri kadar hizmetten sonra, terhis olunurlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun kabulü tarihinde orduda görevli olup 5802 sayılı Astsubay Kanununa göre yetiştirilen sanat enstitüleri mezunu subaylar ve astsubay adayı olarak bulunanlar bu kanunun hükümlerinden faydalanamazlar. Ancak 5802 sayılı Kanunda tâyin edilen mecburi hizmetlerini ikmalden sonra ordudan ayrılanlar sınıfları yedek asteğmenliği veya 8 nci sınıf yedek askerî memurluğuna nasbolunurlar.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 2. — Bu kanun kabulü tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2. — Bu kanun kabulü tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.